

Etableringstiden

MP vill att människor ska vara med och bidra och utvecklas så fort som möjligt efter att de kommit till Sverige. Asylprocessen ska vara rättssäker, human och effektiv. Människor ska inte behöva vänta för länge, och de ska ha möjlighet att vara sysselsatta under tiden. När en person fått besked om uppehållstillstånd påbörjas etableringstiden och där vill MP att individer snabbt ska få stöd att komma ut på arbetsmarknaden, läsa SFI, vidareutbilda sig, validera sin utbildning eller starta företag. Nyanlända behöver komma i arbete eller utbildning betydligt snabbare än idag. Människor som nyss anlänt till Sverige är inte en homogen grupp utan stödet behöver anpassas. Vår utgångspunkt är att människan är en kreativ, skapande varelse som vill och kan ta ansvar. I mötet med nyanlända vill vi inte att samhälle bara ska ställa frågan "Vad behöver du hjälp med?" till nyanlända utan också fråga "Vad kan du bidra med?". Att komma in på arbetsmarknaden och få ett jobb är ofta en förutsättning för att komma in i samhället. Bara 30 procent av de nyanlända får arbete eller påbörjar studier under etableringsprogrammet. Majoriteten av deltagarna går efter etableringsfasens två år in andra insatser hos Arbetsförmedlingen. De arbetsmarknadspolitiska program som människor då skrivs in i är dock inte på samma sätt inriktade och anpassade till nyanländas behov. Partistyrelsen tycker därför att det ska vara möjligt att ta del av etableringsinriktade program med etableringsersättning även efter två år, om det påtagligt ökar individens möjlighet till etablering på arbetsmarknaden.

Nya förslag

9. ge även personer med subventionerade anställningar och personer som deltar i högre utbildning möjlighet till permanent uppehållstillstånd,

Enligt de nuvarande tillfälliga reglerna kan permanent uppehållstillstånd (PUT) beviljas om en person har fått anställning när dennes tillfälliga uppehållstillstånd går ut. Det är viktigt att det även i de tillfälliga migrationsreglerna finns möjlighet till PUT, men reglerna är utformade på ett sätt som riskerar att leda till att människor hellre tar jobb som de är överkvalificerade för än att validera eller komplettera sin

utbildning. Ett annat problem är att subventionerade anställningar inte kan utgöra grund för permanenta uppehållstillstånd. Möjligheterna till PUT bör därför breddas.

10. pröva möjligheten att släppa in andra aktörer med specialkunskap inom matchning och etablering på arbetsmarknaden,

Arbetsförmedlingen ansvarar för etableringsinsatser för nyanlända, men till exempel folkhögskolor skulle mycket väl kunna bidra om de kunde involveras under etableringstiden i större utsträckning. Många gånger har de redan följt asylsökande genom arbete med svenska från dag ett under asyltiden och har ofta goda kontakter i närområdet